

WESTWAARTS

WERKEN EN STUDEREN AAN DE UNIVERSITEIT ANTWERPEN

Joke VERSCHAEREN

Miek RIJSBOSCH

Centrum WeST

Centrum voor Werken en Studeren aan de Universiteit Antwerpen

Enquête werkstudenten voorjaar 2008

WESTWAARTS

WERKEN EN STUDEREN AAN DE UNIVERSITEIT ANTWERPEN

Joke VERSCHAEREN

Miek RIJSBOSCH

Centrum WeST

Centrum voor Werken en Studeren aan de Universiteit Antwerpen

Enquête werkstudenten voorjaar 2008

Inhoud

INHOUD	1
1. INLEIDING.....	3
2. ALGEMENE RESULTATEN	5
2.1 PROFIEL	6
2.1.1 <i>Geslacht.....</i>	<i>6</i>
2.1.2 <i>Leeftijd</i>	<i>6</i>
2.1.3 <i>Vroegere studies</i>	<i>6</i>
2.1.4 <i>Huidige studies.....</i>	<i>8</i>
2.1.5 <i>Beroep.....</i>	<i>9</i>
2.1.6 <i>Combinatie van werken en studeren.....</i>	<i>9</i>
2.1.7 <i>Besluit</i>	<i>10</i>
2.2 ZELFSTUDIE MET BEPERKTE CONTACTUREN	11
2.2.1 <i>Zelfstudie.....</i>	<i>11</i>
2.2.2 <i>Coaching, begeleiding en vorming</i>	<i>13</i>
2.2.3 <i>Praktische voorzieningen.....</i>	<i>14</i>
2.2.4 <i>Besluit</i>	<i>15</i>
2.3 SUGGESTIES EN OPMERKINGEN	16
2.3.1 <i>Het studiemateriaal</i>	<i>16</i>
2.3.2 <i>Planning.....</i>	<i>17</i>
2.3.3 <i>Spreiding van studiedruk.....</i>	<i>18</i>
2.3.4 <i>Geconcentreerde contacturen.....</i>	<i>18</i>
2.3.5 <i>Bereikbaarheid</i>	<i>18</i>
2.3.6 <i>Examencontractstudenten.....</i>	<i>19</i>
2.3.7 <i>Verdere tips</i>	<i>19</i>

2.3.8 Besluit	20
3. RESULTATEN PER FACULTEIT - INSTITUUT	21
3.1 FACULTEIT GENEESKUNDE	22
3.1.1 Overzichtstabel opleiding verpleeg- en vroedkunde.....	23
3.1.2 Suggesties en opmerkingen verpleeg- en vroedkunde.....	24
3.2 FACULTEIT LETTEREN EN WIJSBEGEERTE	25
3.2.1 Overzichtstabel opleiding wijsbegeerte.....	26
3.2.2 Suggesties en opmerkingen wijsbegeerte.....	27
3.3 FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN.....	28
3.3.1 Overzichtstabel opleiding sociaal werk	29
3.3.2 Suggesties en opmerkingen sociaal werk	30
3.3.3 Overzichtstabel opleiding sociologie.....	31
3.3.4 Suggesties en opmerkingen sociologie.....	32
3.4 FACULTEIT RECHTEN.....	33
3.4.1 Overzichtstabel opleiding rechten	34
3.4.2 Suggesties en opmerkingen rechten	35
3.5 FACULTEIT TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN	37
3.5.1 Overzichtstabel Faculteit TEW.....	38
3.5.2 Suggesties en opmerkingen TEW.....	39
3.6 INSTITUUT VOOR ONDERWIJS- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN	40
3.6.1 Overzichtstabel opleiding opleidings- en onderwijs-wetenschappen	41
3.6.2 Suggesties en opmerkingen opleidings- en onderwijs-wetenschappen.....	42
3.6.3 Overzichtstabel specifieke lerarenopleiding.....	43
3.6.4 Suggesties en opmerkingen specifieke lerarenopleiding.....	44
3.7 FACULTEITEN WETENSCHAPPEN EN FBD	45
3.7.1 Overzichtstabel faculteit Wetenschappen en faculteit FBD.....	46
3.7.2 Suggesties en opmerkingen Wetenschappen en FBD	47
4. BESLUIT	48
5. BIJLAGE	50

1. Inleiding

Centrum WeST, het centrum voor werken en studeren van de Universiteit Antwerpen, bestaat sinds september 2007. Het centrum ondersteunt de studenten van de universiteit die de moeilijke combinatie van werken, studeren en gezinsleven aangaan. Centrum WeST doet dit via allerlei activiteiten waaronder deze enquête. Om een duidelijker beeld te krijgen van de doelgroep van Centrum WeST, werd in het voorjaar van 2008 een vragenlijst verstuurd naar alle studenten aan de Universiteit Antwerpen¹. Aangezien ook in de reguliere dagprogramma's werkstudenten zitten, werd de hele studentenpopulatie van de Universiteit Antwerpen aangeschreven zodat zeker alle werkstudenten zouden bereikt worden. Er werd gevraagd dat enkel de werkstudenten deze vragenlijst zouden invullen, waarbij het onderscheid met jobstudenten verduidelijkt werd.²

De inhoud van de vragenlijst is onder andere gebaseerd op de ervaring van de twee medewerksters van Centrum WeST. Zij werkten respectievelijk de onderwijsontwikkelingsprojecten PARA en PASA³ uit. In het kader hiervan hielden zij interviews met en enquêtes bij de doelgroep werkstudenten uit de faculteiten Rechten en Politieke en Sociale Wetenschappen. Verder hebben zij in het begin van het academiejaar 2007-2008 grondige gesprekken gehad met de verantwoordelijken van alle faculteiten over de situatie van de werkstudenten aan hun faculteit. Deze ervaringen leidden tot de vragenlijst.

¹ Zie vragenlijst in bijlage

² Werkstudenten zijn studenten die niet meer thuis ten laste zijn en een actieve loopbaan hebben of gehad hebben. De hier gehanteerde definitie is dus ruimer dan de definitie in het decreet op de financiering van het hoger onderwijs.

³ Voor meer informatie zie www.ua.ac.be/onderwijs

De opzet van de vragenlijst is tweeledig. Enerzijds is het de bedoeling om een profiel van de werkstudent in kaart te brengen. Wie zijn deze mensen, hoe zijn ze verdeeld over de faculteiten, in welke sectoren zijn ze werkzaam, hebben ze een vooropleiding genoten, enz. Aan de hand van deze gegevens wordt een beter inzicht verkregen in de situatie van de werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen.

Daarnaast worden er ook vragen gesteld in functie van de werking van Centrum WeST. Om te beginnen is er de ontwikkeling van cursussen in "blended learning". Hoe staan de werkstudenten tegenover een werkvorm waarbij (beperkte) contactmomenten met begeleide zelfstudie gecombineerd wordt? Aan de hand van enkele kenmerken die deze werkvorm kan aannemen, wordt ook gepeild naar wat studenten belangrijk vinden bij hun studie, gaande van de lay-out van het cursusmateriaal tot het aanbod van werkervaring tijdens de contactmomenten.

Een tweede aspect is de organisatie van begeleiding en vormingssessies. Door na te gaan welke noden werkstudenten hebben ten aanzien van begeleiding en vorming ter ondersteuning van hun studie, kan vanuit Centrum WeST een concreet aanbod ontwikkeld worden dat afgestemd is op de vraag van de doelgroep.

Een laatste deel van de enquête ging over de praktische voorzieningen van de universiteit. Waarvan maken werkstudenten het meeste gebruik en wat vinden ze van de dienstverlening?

De enquête werd ontwikkeld en verstuurd met Evasys in april 2008.

Dit rapport bestaat uit twee grote delen. Deel één bespreekt de resultaten in het geheel, deel twee gaat dieper in op de resultaten per faculteit of opleiding.

2. Algemene resultaten

De vragenlijst peilde naar verschillende aspecten. Om te beginnen werden enkele persoonlijke gegevens gevraagd en gegevens in verband met vroegere studies. Verder kwam de huidige studie aan bod en de combinatie hiervan met een professioneel leven. Een volgende rubriek peilde naar de visie van de studenten op zelfstudie met een beperkt aantal contacturen als mogelijke werkvorm. Studenten kregen de mogelijkheid om aan te geven wat ze daarbij belangrijk vonden. Tenslotte werd er gevraagd in welke vormen van coaching en begeleiding studenten geïnteresseerd zouden zijn en in welke mate zij tevreden waren over de praktische voorzieningen op de campus waar ze studeren. Er werden zowel meerkeuzevragen, meerdere antwoordmogelijkheden als open vragen gesteld.

In het totaal kwamen er 325 antwoorden binnen.

Er moest vermeden worden dat jobstudenten de vragenlijst invulden. Daarom werd er gekeken naar het tewerkstellingspercentage en eventueel de beroepsfunctie van alle respondenten vanaf het geboortjaar 1987. Indien zij geen beroepsfunctie invulden of hun tewerkstellingpercentage minder dan 50% was, werden zij verwijderd uit de lijst van respondenten. Het ging daarbij om 22 studenten waarbij we ervan kunnen uitgaan dat zij eerder als jobstudent dan als werkstudent studeren.

Het uiteindelijke aantal respondenten bedraagt dus 303, dat is ongeveer 3% van de totale studentenbevolking van de Universiteit Antwerpen.

2.1 PROFIEL

2.1.1 Geslacht

Van deze respondenten zijn er 134 mannen (44%) en 169 vrouwen (56%).

2.1.2 Leeftijd

Tabel 1 geeft weer in welk jaar de respondenten geboren zijn. Er kan een sterke stijging vastgesteld worden van het aantal werkstudenten vanaf het geboortjaar 1975 met een duidelijke piek tussen 1981 en 1985, waar 32% van de studenten zich bevindt.

Tabel 1 Geboortjaar werkstudenten (n=303)

Leeftijd		in %
< 1950	2	0,7
1950-1960	29	9,7
1961-1970	54	18,1
1971-1975	38	12,7
1976-1980	68	22,7
1981-1985	97	32,4
1986-1990	11	3,7
Totaal	303	

2.1.3 Vroegere studies

Wat betreft de studierichting tijdens het laatste jaar *secundair onderwijs*, blijkt de grote meerderheid van de studenten de studierichting ASO te hebben gevolgd.

Tabel 2 Studierichting laatste jaar secundair onderwijs (n=301)

Laatste jaar secundair onderwijs	jaar	secundair	in %
ASO	233		77,4
TSO	50		16,6 ⁴
BSO	5		1,7
KSO	1		0,3
Andere	12		4,0
Totaal	301		

De grote meerderheid heeft bovendien een diploma *hoger onderwijs* (83%). Bij meer dan de helft van deze laatste groep (58%) gaat het om een professionele bachelor. Er bestaan duidelijke verschillen tussen de faculteit, hierop wordt dieper ingegaan bij de bespreking van de faculteiten in deel 3.

Tabel 3 Diploma hoger onderwijs (n=234) (in %)

	Diploma hoger onderwijs				Totaal
	Professionele bachelor	Academische bachelor (+ kandidatuur)	Licentiaat/master	Manama/doctoraat	
Geneeskunde	16,9	1,2	0,8	0,4	19,4
L&W	8,5	1,2	4,8	0	14,5
PSW	12,1	1,2	4,0	0,4	17,7
Rechten	7,3	0,8	9,3	0,4	17,7
TEW	0	2,4	1,2	0	3,6
Wetenschappen	1,6	1,2	1,2	0	4,0
FBD	1,2	0	0,8	0	2,0
IOIW	11,7	0,8	8,1	0,4	21
Totaal	59,3	8,9	30,2	1,6	100

⁴ Van de hele studentenpopulatie heeft slechts 6% een diploma technisch secundair onderwijs.

2.1.4 Huidige studies

Om te beginnen werd binnen de rubriek "huidige studies" gepeild naar het aandeel werkstudenten binnen de verschillende faculteiten. Uit tabel 4 blijkt dat voornamelijk de faculteiten uit de humane wetenschappen de meeste werkstudenten hebben. Ook aan de faculteit geneeskunde studeren heel wat werkstudenten, dit gaat dan voornamelijk over de master verpleeg- en vroedkunde.

Tabel 4 Aantal werkstudenten per faculteit (n=302)

Werkstudenten per faculteit		in %
Geneeskunde	50	16,6
L&W	55	18,2
PSW	52	17,2
Rechten	55	18,2
TEW	16	5,3
Wetenschappen	13	4,3
FBD	8	2,6
IOIW	53	17,5
Totaal	302	

Er werd de respondenten gevraagd of ze avondstudent waren of niet. Uit de antwoorden (n=298) blijkt dat 48% avondstudent is en 51% niet⁵.

Daarnaast werd ook gepeild naar het soort contract waarmee de respondenten studeren. Iets meer dan de helft studeert met een voltijds diplomacontract (54%). Een deeltijds diplomacontract (32%), creditcontract (7%) of examencontract (8%) worden beduidend minder gekozen. Dit geeft een totaal van 101,3%, wat aangeeft dat een beperkt aantal studenten meerdere contracten combineert.

⁵ Uit de opmerkingen blijkt dat de vraag onduidelijk geformuleerd was. De opleidingen opleidings- en onderwijswetenschappen (OOW) en verpleeg- en vroedkunde worden bv. hoofdzakelijk 's avonds gegeven maar sommige lessen zijn overdag gepland. Sommige respondenten uit deze opleidingen gaven zich op als avondstudent, anderen niet.

2.1.5 Beroep

In deze categorie werd gepeild naar de **beroepsfunctie** en het **tewerkstellingspercentage**.

Bijna de helft van de respondenten zijn bedienden (46%), de volgende twee grootste groepen zijn mensen uit het onderwijs (17%) en ambtenaren (15%). Daarna volgen kaderleden (4%), arbeiders (4%), zelfstandigen (4%), werkzoekenden (2%), vrije beroepen (1%), gepensioneerden (0,3%), huisman/huisvrouw (0,3%) en andere (5%).

Wat betreft tewerkstellingpercentage, blijkt 56% voltijds te werken. 19% werkt meer dan 50%, 13% werkt halftijds en 12% werkt minder dan halftijds.

2.1.6. Combinatie van werken en studeren

Er zijn 74 studenten (24%) die een voltijdse baan combineren met een voltijdse studie. 73 personen (24%) met een fulltime job studeren met een deeltijds diplomacontract of een creditcontract. De andere voltijds werkenden (n= 22; 7%) studeren met een examencontract.

Verder zijn er 88 mensen (29%) die deeltijds werken en voltijds studeren. 44 personen die deeltijds werken studeren met een deeltijds diplomacontract of een creditcontract en slechts 3 deeltijds (1%) studeren met een examencontract.

Tabel 5 Combinatie van werken en studeren (in %)

Studiecontract	Tewerkstellingspercentage		Totaal
	Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract	24,7	29,3	54,0
Deeltijds diplomacontract/ creditcontract	24,3	14,7	39,0
Examencontract	7,3	1,0	8,3
Totaal	55,3	44,0	101,3

2.1.7 Besluit

De werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen zijn een zeer verscheiden publiek. Er zitten grote verschillen op qua leeftijd. Ook wat betreft vroegere studies is een grote verscheidenheid aan achtergrond vast te stellen.

Wat betreft de vroegere studies blijken veruit de meeste studenten uit het ASO te komen. Toch komen meer studenten uit het TSO dan in de totale studentenbevolking. De meeste hebben al een diploma hoger onderwijs. In meer dan de helft van de gevallen gaat het dan om een professionele bachelor.

Voor het luik huidige studies is het duidelijk dat de meeste werkstudenten die de enquête invulden een opleiding binnen de humane wetenschappen volgen. Ook de professionele achtergrond van deze studenten is divers, een grote verscheidenheid aan beroepsfuncties is vertegenwoordigd. Bedienden, mensen uit het onderwijs en ambtenaren zijn hierbij uitschieters.

Wat betreft de combinatie werken en studeren valt het op dat toch nog een kwart van de studenten een voltijdse baan met een voltijdse studie combineert. De formule van het examencontract blijkt ook vooral bij mensen die voltijds werken, een aantrekkelijke formule.

2.2 ZELFSTUDIE MET BEPERKTE CONTACTUREN

2.2.1 Zelfstudie

Aan de hand van een toelichting werd gevraagd of studenten zouden opteren voor zelfstudie met een beperkt aantal contactmomenten. De toelichting luidde:

"Werken en studeren is vaak een moeilijke combinatie. Zelfstudie met een beperkt aantal contactmomenten kan hierop een antwoord zijn. U bepaalt grotendeels zelf wanneer en waar u studeert. De contactmomenten bestaan hoofdzakelijk uit responsiecolleges."

Tabel 6 geeft de antwoorden op deze vraag weer. Verder zullen de resultaten besproken worden per faculteit (deel 3).

Tabel 6 Zelfstudie met beperkte contacturen

Zou u kiezen voor zelfstudie met beperkte contacturen?		in %
Zeker niet	19	6,3
Waarschijnlijk niet	56	18,5
Ik weet het niet	23	7,6
Waarschijnlijk wel	125	41,3
Zeker wel	79	26,1
Totaal	302	

De meerderheid van de respondenten is dus geïnteresseerd in deze werkvorm, 67% zou hier waarschijnlijk wel of zeker wel voor kiezen.

Er werd dieper ingegaan op dit aspect door enkele elementen aan te geven die deze onderwijsvorm kenmerken en na te gaan of studenten dit al dan niet belangrijk vinden. Volgende elementen werden aangegeven en zijn in de tabel verkort opgenomen:

- **Aantal contactmomenten:** een beperkt aantal contactmomenten (vb. 1/5 van de contacturen voor dagstudenten) in de vorm van responsie- of discussiecolleges
- **Structuur en lay-out studiemateriaal:** de structuur en de lay-out van het studiemateriaal is aangepast aan zelfstudie
- **Online leerinstrumenten:** er wordt intensief gebruik gemaakt van online leerinstrumenten (e-mail, discussieruimte, Blackboard, ...)
- **Ondersteuning en begeleiding:** er zijn specifieke vormen van ondersteuning en begeleiding (e-mail, forum, begeleiding tijdens de contactmomenten, mentoren, ...)
- **Data en deadlines:** data en deadlines worden vanaf het begin van de cursus meegegeven zodat u uw studie optimaal kan plannen
- **Werkervaring:** uw werkervaring moet in de mate van het mogelijke aan bod komen in de cursus.

Tabel 7 Welke elementen vindt u belangrijk bij zelfstudie met beperkte contacturen? (in %)

	Totaal + vrij onbelangrijk	Neutraal	Vrij + heel belangrijk
Aantal contactmomenten	10	24,3	63
Structuur en lay-out studiemateriaal	8,6	7,7	82,8
Online leerinstrumenten	7,7	10,4	80,9
Ondersteuning en begeleiding	3,3	9,0	87,1
Data en deadlines	1,4	3,7	94,4
Werkervaring	26,8	36,6	36

Een aspect dat zeer belangrijk blijkt voor de werkstudenten is het meegeven van data en deadlines vanaf het begin van de cursus. Het studiemateriaal, het gebruik van online leerinstrumenten en de specifieke ondersteuning en begeleiding scoren alle drie rond de 85%. Een beperkt aantal contactmomenten en het aan bod komen van werkervaring van de studenten, scoren minder hoog dan de andere elementen.

Naast de inhoud werd ook gepeild naar welke momenten de voorkeur genieten om deze contacturen te organiseren.

Hieruit blijkt dat de avonden veruit het meest gekozen worden. Elke avond wordt door 70% tot 77% van de studenten gekozen, waarbij vrijdagavond het laagste percentage heeft (70%). Ook zaterdagvoormiddag is voor 77% van de respondenten een goed moment voor de organisatie van contactmomenten.

2.2.2 Coaching, begeleiding en vorming

Naast vakinhoudelijke begeleiding kunnen studenten ondersteund worden door individuele begeleiding, groepsbegeleiding, training, vormingssessies, ... Er werd aan de werkstudenten gevraagd welke begeleiding of vorming zij zouden volgen en welke momenten dan hun voorkeur zouden genieten.

Tabel 8 Vorming en begeleiding (in %)

	Zeker + waarschijnlijk niet	Ik weet het niet	Waarschijnlijk + zeker wel
Individuele studievaardigheidsbegeleiding	56,3	12,9	30,8
Studieloopbaanbegeleiding	53,8	16,8	29,4
Individuele psychosociale begeleiding	70,7	18,5	10,9
Groepsbegeleiding rond uitstelgedrag	72,5	13,6	13,9
Groepsbegeleiding rond faalangst	72,9	13,9	13,3
Groepsbegeleiding rond relaxatie	67,2	13,6	19,2
Vormingssessie rond PC-vaardigheden	61,0	16,7	26,4
Vormingssessie rond studievaardigheden	63,6	12,3	24,0
Vormingssessie rond bibliotheekgebruik	38,0	15,6	46,3
Vormingssessie rond studieplanning	59,9	16,1	24,1
Vormingssessie rond passief academisch Engels (het lezen en begrijpen van wetenschappelijke literatuur in het Engels)	58,9	12,5	38,5
Zou u gebruik maken van online studie-instrumenten (vb. studiewijzer, studieplanner, online tips, enz.)	14,5	14,2	71,3

De meeste interesse gaat uit naar online studie-instrumenten, deze zijn altijd beschikbaar voor de student. Daarnaast is er ook interesse voor vormingssessies rond bibliotheekgebruik, passief academisch Engels, PC-vaardigheden, studieplanning en studievaardigheden. Ook voor individuele begeleiding is er interesse zowel voor studievaardigheidsbegeleiding als voor studieloopbaanbegeleiding. Het is duidelijk dat studenten minder snel zullen opteren voor begeleiding rond sociaal-emotionele thema's.

Net zoals bij het tijdstip van de contactmomenten, werd ook voor de vormings- en begeleidingssessies gevraagd welke momenten de voorkeur zouden genieten. Ook hier werden de avonden en zaterdagvoormiddag veruit het meest gekozen (van 71% tot 77%).

Wat betreft het volgen van begeleiding in gemengde groepen met dagstudenten, geeft 33% van de respondenten aan dit liever niet te doen. Iets meer dan de helft (54%) staat hier neutraal tegenover en slechts 13% zou dit liever wel doen.

2.2.3 Praktische voorzieningen

Om te beginnen werd er gevraagd op welke campus de studenten studeren. Nadien werd gepeild naar de mate van tevredenheid over allerlei praktische voorzieningen op de campus.

Aangezien het grootste aandeel werkstudenten een opleiding in de humane wetenschappen volgt, is het logisch dat de grote meerderheid op de stadscampus studeert (77%). Op Campus Drie Eiken gaat het om 20%, Campus Groenenborger 9% en tenslotte 2% op Campus Middelheim. Een deel van de studenten studeert dus op meerdere campussen.

Wat betreft de praktische voorzieningen blijken de studenten het meest tevreden te zijn over de bereikbaarheid van de campussen (82% is hierover *tevreden tot zeer tevreden*), de toiletten (79%), de UA-website (76%) en de veiligheid op en rond de campus (74%). Studenten zijn ook relatief tevreden

over de bibliotheek, zowel wat betreft de openingsuren (68%) als de boek- en tijdschriftcollectie (58%). Meer dan de helft van de respondenten is tevreden tot zeer tevreden over de eetvoorzieningen op de campus (53%) en over de drank- en snoepautomaten (52%).

Iets minder tevredenheid is er vast te stellen over de computerfaciliteiten op de campus (50%) en over de studielandschappen (44%).

Ook over de parking (30%) en de fietsstallingen (26%) zijn de respondenten matig tevreden.

Uit de resultaten blijkt dat studenten vooral *niet tevreden* of *helemaal niet tevreden* zijn over de openingsuren van Universitas (23%), van de cursusdienst (23%) en van Acco (30%).

Tenslotte werd binnen deze rubriek ook gevraagd op welke universitaire dienst(en) de studenten reeds beroep hadden gedaan. Hieruit blijkt dat er voornamelijk gebruik wordt gemaakt van de bibliotheek (91% van de studenten heeft hier reeds beroep op gedaan), het facultaire studentensecretariaat (81%) en de cursusdienst (73%). Er wordt minder beroep gedaan op de ombudspersoon binnen de faculteit (22%), de Dienst voor Studieadvies en Studentenbegeleiding (16%) en de sociale dienst (8%).

2.2.4 Besluit

Studenten zien de werkvorm zelfstudie met beperkte contacturen blijkbaar wel zitten. De overgrote meerderheid zou daarvoor kiezen. Maar als er meer concreet getoetst wordt, zien we dat toch vooral de planning (data en deadlines op tijd gekend) en een duidelijke structuur in het studiemateriaal belangrijk zijn.

Qua begeleiding kiezen ze het meest voor vormen die ze thuis online kunnen gebruiken. Gerichtte vormingssessies rond academische vaardigheden zijn echter ook belangrijk.

Qua praktische voorzieningen scoort vooral de cursusdienst of boekhandel slecht. Het vraagt blijkbaar kostbare tijd van werkstudenten om op tijd aan hun studiemateriaal te komen.

2.3 SUGGESTIES EN OPMERKINGEN

In de vragenlijst werden twee open vragen geformuleerd. Eén vraag luidde: hebt u suggesties om de uitwerking van de cursus beter af te stemmen op de situatie van de werkende student, de tweede was een vraag naar opmerkingen op het einde van de vragenlijst.

Ongeveer de helft van de studenten formuleerde één of meerdere suggesties en ongeveer één derde had nog een opmerking of een vraag.

Zowel suggesties als opmerkingen gingen vaak over dezelfde thema's zodat ze hier samen besproken worden. Als er binnen bepaalde opleidingen extra accenten lagen op bepaalde zaken, is dat in deel 3 opgenomen.

Om te beginnen is er een algemene waardering voor de universiteit omdat werken en studeren sowieso mogelijk gemaakt wordt en ook voor het initiatief Centrum WeST.

2.3.1 Het studiemateriaal

Het belangrijkste thema betreft het *studiemateriaal*. Studenten stellen vast dat het studiemateriaal dat voor hen beschikbaar is heel vaak onvolledig is. Er wordt regelmatig in de hoorcolleges leerstof toegevoegd (voorbeelden, actualiteit, ...) die niet in de syllabus of presentaties terug te vinden is. Er wordt blijkbaar wel over die toegevoegde leerstof geëxamineerd. Het is ook niet altijd mogelijk om de notities van een dagstudent te krijgen. Soms heeft men gewoon te weinig contact met de studenten om notities vast te krijgen. Bovendien kan men de kwaliteit ervan niet controleren.

Het studiemateriaal is vaak ook te versnipperd. Een reader, aangevuld met enkele slides geeft niet altijd een heldere structuur. Een Powerpoint, zelfs met handouts, is onvoldoende. Studenten vragen uitgeschreven cursusteksten.

Verder vinden ze het heel belangrijk om goede voorbeelden van besprekingen, papers enz. te krijgen, niet om ze klakkeloos te kopiëren, maar als richtlijn voor de eigen werkstukken.

Ook het omgekeerde doet zich voor: soms valt er leerstof weg en is de werkstudent daarvan niet op de hoogte. Hij studeert dus teveel en vindt dat niet efficiënt.

Het is dus heel belangrijk dat het studiemateriaal volledig is, een overzichtelijk geheel vormt en dat de examenstof op tijd gekend is. Er is ook vraag naar examenvragen (over de hele leerstof) om zelf te kunnen toetsen of de stof gekend is.

Studenten volgen blijkbaar het nieuws. Het is hen ter ore gekomen dat de Universiteit Antwerpen van plan is om van sommige lessen de hoorcolleges op te nemen. Zij vinden dit een uitstekend middel om hun leerstof aan te vullen.

2.3.2 Planning

Een tweede belangrijk thema is de *planning*. Het is belangrijk voor werkstudenten dat ze de uurroosters, examenroosters, deadlines enz. zo lang mogelijk op voorhand (eigenlijk al tijdens de grote vakantie) kennen en dat er niets meer aan gewijzigd wordt. Hetzelfde geldt voor afspraken rond papers, groepswork, individuele opdrachten enz. Alles moet op tijd (liefst voor de cursus start) én helder gecommuniceerd worden. Syllabi moeten op tijd ter beschikking zijn. Blackboard kan heel goed ingezet worden als elektronische valven. Eén student pleit ervoor dat de examens van werkstudenten losgekoppeld worden van de examens van de dagstudent en bv. 's avonds of in het weekend vallen. Zo moeten de studenten geen extra vakantiedagen opnemen voor het afleggen van het examen. Een respondent formuleert het als volgt: "Een cursus zou volgende onderdelen moeten bevatten op de eerste dag van het academiejaar: deadlines van opdrachten, specifieke toelichting van opdrachten, voorbeelden van opdrachten, de te kennen leerstofinhoud, voorbeeldvragen en oplossingen van een realistisch examen, duidelijke en volledige toelichting van het verloop van het examen, puntenverdeling, contactmomenten (...), slides, duidelijke inhoudstafel, leerstof langs één zijde bedrukt in een duidelijk lettertype".

2.3.3 Spreiding van studiedruk

Een derde onderwerp dat regelmatig terugkomt, is de *spreiding van en tussen de diverse vakken*. Studenten pleiten voor een evenwichtige spreiding van lessen, deadlines en taken over het hele academiejaar. Afspraken tussen professoren over de planning van hun contacturen en hun opdrachten zijn heel belangrijk. Hetzelfde geldt voor de examens. Men vraagt een soepele examenregeling (cf. het statuut van topsporter).

Sommige studenten zouden graag hebben dat ook juli en augustus als studietijd ingeschakeld worden.

2.3.4 Geconcentreerde contacturen

De studenten zijn zeer divers wat betreft de beste tijden in de week om les te krijgen. Sommigen liever niet op avonden, maar bv. op zaterdag, anderen alleen maar 's avonds maar niet de woensdagavond enz. Er is wel een vraag om de *contacturen te concentreren op één moment* in de week (liever één lange avond dan twee korte) en dat moment voor het hele jaar hetzelfde te houden. Dan kan men beter afspreken met de werkgever.

2.3.5 Bereikbaarheid

Verder zijn er opmerkingen over de *bereikbaarheid*: de cursusdienst, de bibliotheek, het secretariaat. Meer openingsuren buiten de kantooruren zijn wenselijk. De horeca-voorziening op Campus Drie Eiken en Groenenborger kan 's avonds beter. Acco en Universitas zouden ook op zaterdag moeten open zijn. Werkstudenten moeten vaak vakantiedagen opnemen voor praktische formaliteiten en staan zelfs dan nog voor gesloten deuren.

Sommige studenten willen deze fysieke onbereikbaarheid vervangen door elektronische bereikbaarheid, bv. het studiemateriaal volledig op Blackboard, zodat het door hen zelf geprint kan worden, (nog) meer elektronische databanken enz.

Ook de docenten houden blijkbaar niet altijd rekening met werkstudenten. Werkjes inleveren tussen 13 en 14u 's middags is voor hen niet altijd mogelijk.

2.3.6 Examencontractstudenten

Een laatste punt betreft de *examencontractstudenten*. Uiteraard zijn er onder de werkstudenten een beduidend aantal examencontractstudenten. Zij vooral klagen over het feit dat de meeste docenten geen rekening houden met hun statuut of het zelfs niet kennen. Ze hebben het moeilijk om aan de exacte leerstof te komen, zelfs gewoon aan het gedrukte materiaal. De docenten gaan er nog te vaak vanuit dat elke examinandus weet wat er moet gestudeerd worden. Het is ook moeilijk dat er geen contact mag zijn tussen docent en examencontract student.

Een student pleit voor meer bekendheid rond het statuut:

“Het zou zeer fijn zijn moesten docenten meer begrip tonen voor studenten met een examencontract. Wij vragen helemaal geen voorkeursbehandeling of minder moeilijke vragen op een examen. Wij zijn ons er zeker van bewust dat wij afstuderen met een diploma gelijk aan studenten die wel deelnemen aan lessen en wij dus daarom even bekwaam moeten zijn als zij. Het enige waar rekening mee gehouden zou moeten worden is dat wat gezegd wordt in de lessen, en dat niet vermeld staat in de cursus of op Blackboard, door ons niet geweten is. Er zijn ook verschillende docenten die bv de Powerpoint-presentaties die zij in de lessen gebruiken op Blackboard publiceren. Dit is iets waar wij veel belang aan hechten”.

2.3.7 Verdere tips

- een vast aanspreekpunt voor de student (vgl. klastitularis of mede(dag)studenten)
- voor avondstudenten soms toelaten om de dagcolleges te volgen
- veel meer gebruik maken van de werkervaring van werkstudenten in de cursus
- in de beginjaren meer contactmomenten, naar het einde toe meer zelfstudie
- brochure met informatie over de praktische kant van de studie, de financiële regelingen enz.
- gezamenlijke kennismakingsronde met studenten van hetzelfde jaar

- ook in het 2de semester een introductiemoment voorzien. Ook dan zijn er nog studenten (GT) die starten
- werkstudenten combineren de studie niet alleen met werk maar ook met een gezinsleven: dat is ook de moeite van het onderzoeken waard
- meer afgesloten studieruimten voorzien (zijn nu meestal allemaal bezet)
- de parking zou ook overdag toegankelijk moeten zijn voor werkstudenten (met een speciale pas of zo) om bibliotheekbezoek, administratieve formaliteiten, aankoop cursussen...mogelijk te maken
- fietsenstalling ook toegankelijk maken voor examencontractstudenten

2.3.8 Besluit

De suggesties en opmerkingen bevestigen alleen maar wat in de meerkeuzevragen al aan bod gekomen is. Werkstudenten blijven erop hameren dat het cursusmateriaal volledig moet zijn én op tijd beschikbaar. Hetzelfde geldt voor alle deadlines, contactmomenten, examendagen enz. Verder is er vraag naar een redelijke spreiding van studiedruk en opdrachten.

3. Resultaten per faculteit - instituut

Om meer inzicht te krijgen in het profiel van de werkstudenten, werden ook analyses uitgevoerd per opleiding of faculteit. We selecteerden opleidingen als er in verhouding veel werkstudenten aanwezig zijn, anders namen we de hele faculteit. Zo bespreken we hier achtereenvolgens de opleiding verpleeg- en vroedkunde, de opleiding wijsbegeerte, de opleiding sociaal werk, de opleiding sociologie, de opleiding rechten, de faculteit Toegepaste en Economische Wetenschappen (TEW), de opleiding opleidings- en onderwijswetenschappen (OOW) en de specifieke lerarenopleiding (SLO) van het Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen (IOIW) en tot slot de resultaten van de faculteiten Wetenschappen en Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen (FBD) samen. De tabellen geven een overzicht van de meest relevante gegevens per faculteit of per opleiding⁶. Het gaat dan om het profiel van die specifieke groep werkstudenten, waarbij hun vooropleiding en beroepssituatie kort geschetst worden. Ook de visie van de studenten ten aanzien van zelfstudie met een beperkt aantal contactmomenten wordt weergegeven.

Zoals bij de bespreking van de algemene resultaten, worden ook hier enkele invullingen van deze onderwijsvorm aangegeven⁷ en werd gevraagd aan de studenten in welke mate zij dit belangrijk vonden. De percentages in de tabel geven het aandeel studenten weer dat *vrij belangrijk* of *heel belangrijk* aanvinkte. Naast de werkvorm worden in de tabellen ook de meest gevraagde vormingsessies of begeleidingsvormen opgenomen. Hierbij wordt het percentage vermeld van studenten die aangaven deze begeleiding *waarschijnlijk wel* of *zeker wel* te volgen.

⁶ Soms zijn kleine afwijkingen op de totalen te verklaren door de afrondingen.

⁷ Deze elementen zijn uitgebreider besproken in deel 2.2.1.

3.1 FACULTEIT GENEESKUNDE

De werkstudenten aan de faculteit Geneeskunde zijn voornamelijk studenten uit de opleiding verpleeg- en vroedkunde. Slechts 6 studenten volgen de opleiding geneeskunde tegenover 44 studenten die zich in het schakelprogramma of de master verpleeg- en vroedkunde bevinden.

Opvallend is dat 7% van de studenten in deze opleiding een diploma van het beroeps secundair onderwijs hebben en 32% van het technisch onderwijs. Dat hangt waarschijnlijk samen met hun beroep als verpleeg- of vroedkundige.

Een zeer groot aandeel van deze studenten heeft reeds een professionele bachelor, dit is dan ook de toelatingsvoorwaarde om de opleiding aan te vatten.

Het aantal studenten dat voltijds werkt en deeltijds studeert is in deze opleiding groter dan het algemene gemiddelde.

Zelfstudie zou door een ruime meerderheid van de studenten gekozen worden. Deze opleiding werkt dan ook al met een beperkt aantal contactmomenten en veel zelfstudie. Het onderwijs is afgestemd op de situatie van werkstudenten.

Er blijkt uit de resultaten een duidelijke vraag van de studenten naar vormingssessies rond passief academisch Engels, bibliotheekgebruik en PC-vaardigheden.

3.1.1 Overzichtstabel opleiding verpleeg- en vroedkunde

FACULTEIT GENEESKUNDE OPLEIDING: VERPLEEG- EN VROEDKUNDE			
1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			15% (n=44)
Leeftijd	< 1975		39%
	1976 - 1980		34%
	1981 - 1985		27%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs	ASO		61%
	TSO		32%
	BSO		7%
Diploma hoger onderwijs (n=44)	Professionele bachelor		98%
	Licentiaat/master		2%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep	Bediende		82%
	Andere		18%
Tewerkstellingspercentage	Voltijds		59%
	> 50%		32%
	50% + < 50%		9%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
	Tewerkstelling		
	Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract	23%	32%	55%
Deeltijds diplomacontract + creditcontract	32%	9%	41%
Examencontract	4%	0%	4%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?	Zeker niet		7%
	Waarschijnlijk niet		23%
	Ik weet het niet		2%
	Waarschijnlijk wel		50%
	Zeker wel		18%
Elementen van zelfstudie	Ondersteuning en begeleiding		93%
	Data en deadlines		93%
	Online leerinstrumenten		91%
	Structuur en lay-out studiemateriaal		89%
	Aantal contactmomenten		70%
	Werkervaring		65%
6. VORMING			
	Vormingssessie rond passief academisch Engels		58%
	Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		50%
	Vormingssessie rond PC-vaardigheden		46%
	Individuele studievaardigheidsbegeleiding		39%
	Studieloopbaanbegeleiding		33%

3.1.2 Suggesties en opmerkingen verpleeg- en vroedkunde

De opmerkingen sluiten aan bij de algemene tendensen. De klemtoon ligt hier vooral op het studiemateriaal.: graag volledig en duidelijk studiemateriaal. Er zijn een aantal klachten over studiemateriaal dat vooral bestaat uit Powerpoint slides. Het is voor studenten erg moeilijk om vanuit het fragmentarische van slides een hele uitleg te reconstrueren. Men vraagt dus volledig studiemateriaal dat ook te bestuderen valt als je een keer niet in de les bent. Enkelen vinden dat de opleiding in het begin te licht wordt voorgesteld.

"Eerlijkheid bij de start van de opleiding over wat de zwaarte is. Vele studenten hebben zich hier serieus in vergist. Deeltijds studeren werd eerder afgeraden, maar zou de slaagkansen volgens mij doen verhogen wanneer je de opleiding combineert met meer dan 50% werken. Ik ben fulltime werkend begonnen, maar heb dit snel moeten herzien en mijn fractie moeten verlagen."

Bij enkelen is er de vraag om pas rond 15u te beginnen in plaats van rond 14u. Dat komt beter overeen met de diverse shiften waarin gewerkt moet worden.

Verder legt men er de klemtoon op dat de inlevermomenten van werkstukken gespreid moeten zijn en dat lessen- en examenroosters (én de examenvormen), evenals deadlines vanaf het begin van het academiejaar moeten gekend zijn en niet meer veranderen; liefst ook met vaste lesdagen voor het hele jaar.

Aan de praktische kant waren hier bedenkingen over het horeca- aanbod op Campus Drie Eiken en Campus Groenenborger.

3.2 FACULTEIT LETTEREN EN WIJSBEGEERTE

De respondenten aan deze faculteit zijn verdeeld over verschillende opleidingen. Veruit de meeste studenten volgen de opleiding wijsbegeerte (24), deze opleiding heeft dan ook een avondprogramma. Verder komen ook de opleidingen taal- en letterkunde (18) en geschiedenis (10) aan bod.

Werkstudenten aan deze faculteit zijn gemiddeld ouder dan aan de andere faculteiten. Respondenten uit geboortejaren 1950 – 1960 en 1961 – 1970 zijn veruit het sterkst vertegenwoordigd aan deze faculteit. Opmerkelijk is ook dat de twee studenten uit de totale groep respondenten die geboren zijn voor 1950 aan deze faculteit studeren.

Hier is ook het grootste aantal studenten zonder diploma hoger onderwijs terug te vinden, namelijk 33%.

Opvallend is verder dat 29 % van de studenten in de opleiding wijsbegeerte een diploma TSO hebben als secundair diploma. Verder zijn hier iets meer studenten die een voltijdse job combineren met een voltijdse studie, maar vooral veel meer studenten die een voltijdse job combineren met een deeltijdse studie (42% t.o.v. 24% bij de algemene resultaten). Ook het percentage deeltijdse werkers die voltijds studeren is opmerkelijk lager dan gemiddeld (8% t.o.v. 29%).

3.2.1 Overzichtstabel opleiding wijsbegeerte

FACULTEIT LETTEREN & WIJSBEGEERTE OPLEIDING: WIJSBEGEERTE			
1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			8% (n=24)
Leeftijd			
	1950 - 1960		25%
	1961 - 1970		33%
	1976 - 1980		17%
	1981 - 1990		25%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs			
	ASO		71%
	TSO		29%
Diploma hoger onderwijs (n=18)			
	Professionele bachelor		71%
	Licentiaat/master		24%
	Andere		5%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep			
	Bediende		29%
	Onderwijs		17%
	Ambtenaar		13%
	Kaderlid		13%
	Andere		18%
Tewerkstellingspercentage			
	Voltijds		63%
	> 50%		13%
	50% + < 50%		25%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
		Tewerkstelling	
		Voltijds	Deeltijds
Voltijds diplomacontract		21%	8%
Deeltijds diplomacontract			
+ creditcontract		42%	29%
			71%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		8%
	Waarschijnlijk niet		38%
	Ik weet het niet		4%
	Waarschijnlijk wel		25%
	Zeker wel		25%
Elementen van zelfstudie			
	▪ Data en deadlines		88%
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		79%
	▪ Ondersteuning en begeleiding		71%
	▪ Online leerinstrumenten		67%
	▪ Aantal contactmomenten		63%
	▪ Werkervaring		9%
6. VORMING			
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		71%
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		46%
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		42%
	▪ Studieloopbaanbegeleiding		33%
	▪ Vormingssessie rond studievaardigheden		33%

3.2.2 Suggesties en opmerkingen wijsbegeerte

Hier komen vooral protesten voor tegen het feit dat de planning van twee naar vier avonden is gebracht. Dat lijkt voor de studenten een enorme verzwaring.

Verder blijken studenten het moeilijk te hebben om goede notities bij de cursus te bekommen. Zonder notities is de cursus niet studeerbaar en zij kunnen zelf niet altijd in alle lessen aanwezig zijn. Dus ook graag uitgewerkte syllabi met verwijzingen naar relevante literatuur, discussiepunten, parallellen, inlassen van denkvragen enz.

Toch blijken hoorcolleges voor sommige studenten heel belangrijk:

“Contactmomenten vind ik zeer belangrijk, zo niet kan men evengoed gewoon wat boeken lezen om zich in een thema te verdiepen. Discussiemomenten, overdracht van kennis en vaardigheden vind ik essentieel. Anders zou men evengoed voor het systeem van open universiteit kunnen kiezen.”

En de waardering voor de faculteit die dit mogelijk maakt, blijft:

“Het mogelijk maken om geïnteresseerde personen(avond)onderwijs te laten genieten geeft een enorme meerwaarde aan UA. Dit geeft ondermeer mij de mogelijkheid om voort te studeren. Een kans die niet was weggelegd omwille van familiale en financiële redenen op het moment ik afstudeerde in 2005.”

Op praktisch vlak is er vraag naar meer afgesloten studieruimten waar ook 's avonds rustig kan gestudeerd worden.

De parking zou ook overdag toegankelijk moeten zijn voor werkstudenten bv. voor bibliotheekbezoek (met een speciale pas of zo). Een student stelt voor om aan werkstudenten een aantal dagpasjes ter beschikking te stellen.

Langere openingsuren voor Universitas en Acco zou veel kostbare vakantiedagen sparen. Idem voor het secretariaat, af en toe 's avonds open zou welkom zijn.

3.3 FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

De werkstudenten van deze faculteit zijn verspreid over meerdere opleidingen, waarbij sociologie (15) en sociaal werk (13) de meeste respondenten heeft. Daarnaast zijn er ook studenten in de opleiding communicatiewetenschappen (7), internationale betrekkingen en diplomatie (5), politieke wetenschappen (3), filmstudies (3), milieuwetenschappen (2) en internationale politiek (1). Voor deze faculteit worden de opleidingen sociaal werk en sociologie besproken.

De opleiding sociaal werk richt zich expliciet op professionele bachelors, een doelgroep waarin zich veel werkstudenten bevinden. In tegenstelling tot de opleiding verpleeg- en vroedkunde hebben bijna alle studenten hier een secundair diploma uit het ASO (92%). Het valt op dat in deze opleiding erg weinig studenten een voltijdse baan combineren met een voltijdse studie (8% t.o.v. 25%). In verhouding vinden we hier erg veel studenten die studeren met een examencontract.

De opleiding sociologie bestond tot vorig academiejaar in avondonderwijs. Bij de respondenten zijn er heel wat van die avondstudenten terug te vinden. Het aantal voltijds werkenden dat deeltijds studeert is hier groter dan gemiddeld, evenals het aantal deeltijds werkenden dat deeltijds studeert.

3.3.1 Overzichtstabel opleiding sociaal werk

FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN
OPLEIDING: SOCIAAL WERK

1. WERKSTUDENTEN				
Aantal			4% (n=13)	
Leeftijd				
	< 1975		32%	
	1976 - 1980		25%	
	1981 - 1985		33%	
2. VOOROPLEIDING				
Diploma secundair onderwijs				
	ASO		92%	
	TSO		8%	
Diploma hoger onderwijs (n=13)				
	Professionele bachelor		92%	
	Andere		8%	
3. PROFESSIONELE SITUATIE				
Beroep				
	Bediende		54%	
	Ambtenaar		39%	
	Onderwijs		8%	
Tewerkstellingspercentage				
	Voltijds		54%	
	> 50%		23%	
	50%		23%	
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN				
		Tewerkstelling		
		Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract		8%	23%	31%
Deeltijds diplomacontract				
+ creditcontract		23%	23%	46%
Examencontract ⁸		23%	0%	23%
5. ZELFSTUDIE				
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?				
	Zeker niet		0%	
	Waarschijnlijk niet		8%	
	Ik weet het niet		23%	
	Waarschijnlijk wel		31%	
	Zeker wel		39%	
Elementen van zelfstudie				
	▪ Data en deadlines		100%	
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		85%	
	▪ Ondersteuning en begeleiding		85%	
	▪ Werkervaring		85%	
	▪ Online leerinstrumenten		77%	
	▪ Aantal contactmomenten		69%	
6. VORMING				
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		39%	
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		23%	
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		23%	

⁸ 2 van de 3 studenten die studeren met een examencontract combineren dit met een creditcontract.

3.3.2 Suggesties en opmerkingen sociaal werk

Studenten Sociaal Werk zijn over het algemeen tevreden. Ze sluiten zich aan bij de algemene vragen naar duidelijk studiemateriaal en een goede planning die niet meer wijzigt. Concentratie van de lessen in blokken en opnames van de hoorcolleges vallen hier in goede aarde. Er is hier wel vraag om meer de eigen werkervaring in de opdrachten te kunnen gebruiken. Groepswork liever vervangen door discussiefora.

Praktisch gezien zou de universiteit wat meer aandacht kunnen besteden aan het statuut van werkstudent, met een aparte brochure over recht op kindergeld, belastingen, studietoelagen enz.

Een computerlokaal in de Meerminne zou geen overbodige luxe zijn.

Maar toch:

“Verder moet ik toegeven dat de universiteit Antwerpen zeer veel voorzieningen heeft voor alle studenten en dus ook voor de werkstudenten”.

3.3.3 Overzichtstabel opleiding sociologie

FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN
OPLEIDING: SOCIOLOGIE

1. WERKSTUDENTEN				
Aantal			2% (n=7)	
Leeftijd				
	< 1975		40%	
	1976 - 1980		40%	
	1981 - 1985		20%	
2. VOOROPLEIDING				
Diploma secundair onderwijs				
	ASO		80%	
	TSO		20%	
Diploma hoger onderwijs (n=11)				
	Professionele bachelor		90%	
	Andere		10%	
3. PROFESSIONELE SITUATIE				
Beroep				
	Bediende		47%	
	Ambtenaar		27%	
	Onderwijs		26%	
Tewerkstellingspercentage				
	Voltijds		40%	
	> 50%		33%	
	50%		27%	
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN				
		Tewerkstelling		
		Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract		20%	27%	47%
Deeltijds diplomacontract				
+ creditcontract		13%	33%	46%
Examencontract		7%	0%	7%
5. ZELFSTUDIE				
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?				
	Zeker niet		20%	
	Waarschijnlijk niet		13%	
	Ik weet het niet		13%	
	Waarschijnlijk wel		47%	
	Zeker wel		7%	
Elementen van zelfstudie				
	▪ Data en deadlines		93%	
	▪ Ondersteuning en begeleiding		93%	
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		86%	
	▪ Online leerinstrumenten		86%	
	▪ Aantal contactmomenten		79%	
	▪ Werkervaring		73%	
6. VORMING				
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		53%	
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		46%	
	▪ Studieloopbaanbegeleiding		47%	
	▪ Vormingssessie rond studievaardigheden		27%	
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		26%	

3.3.4 Suggesties en opmerkingen sociologie

Hier heerst nog veel ergernis over het stopzetten van het avondprogramma (in 2008). Studenten vragen toch terug naar veel meer (avond)-contacturen. Het huidige systeem geeft teveel druk, elke docent geeft los van anderen opdrachten en taken; er zijn teveel deadlines. Er moet teveel leerstof ineens verwerkt worden voor de 'schaarse' contactmomenten. Vragen rond studiebelasting en tijdsdruk worden niet ernstig genomen.

Bovendien valt die stopzetting samen met de omschakeling van licentie naar master. Dat brengt voor sommige studenten nog meer moeilijkheden. Zij moeten ook nog omschakelen van oude naar nieuwe vakken.

Blackboard wordt als een nogal dubbelzinnig instrument ervaren. Enerzijds kan het haperen en sputteren, anderzijds rekent elke docent erop dat via Blackboard mededelingen, studieopdrachten enz. foutloos terecht komen.

Er is ook vraag naar contactpersonen en individuele begeleiding bv. voor statistiek.

Blijkbaar is het ook moeilijk om snel aan de correcte en volledige informatie te komen, zowel rond studierichtingen en lesinhouden als methoden en dergelijke.

3.4 FACULTEIT RECHTEN

De respondenten van deze faculteit zijn voornamelijk werkstudenten uit de opleiding rechten (49), een klein aantal komen uit de manama fiscaal recht (6).

Wat de opleiding rechten betreft is de helft van de respondenten geboren voor '75. Dat is een groter aantal 'oudere' studenten dan gemiddeld. Opvallend is dat 4% van de studenten een diploma beroeps secundair onderwijs heeft.

De meerderheid van deze studenten heeft reeds een diploma hoger onderwijs, in 45% van de gevallen gaat het om een licentiaat/master-diploma, dit is het grootste aandeel in vergelijking met de andere faculteiten. 75% van deze studenten werkt voltijds, dat is meer dan gemiddeld. Van deze voltijds werkenden studeert er nog eens dubbel zoveel voltijds als gemiddeld (51% t.o.v. 25%). Ook hier vinden we in verhouding veel studenten die studeren met een examencontract.

3.4.1 Overzichtstabel opleiding rechten

FACULTEIT RECHTEN OPLEIDING: RECHTEN			
1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			16% (n=49)
Leeftijd	< 1975		53%
	1976 - 1980		22%
	1981 - 1985		25%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs	ASO		83%
	TSO		13%
	BSO		4%
Diploma hoger onderwijs (n=37)	Professionele bachelor		47%
	Licentiaat/master		45%
	Andere		8%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep	Bediende		82%
	Andere		18%
Tewerkstellingspercentage	Voltijds		75%
	> 50%		10%
	50% + < 50%		15%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
	Tewerkstelling		
	Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract	51%	21%	72%
Deeltijds diplomacontract			
+ creditcontract	11%	4%	15%
Examencontract	13%	0%	13%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		6%
	Waarschijnlijk niet		16%
	Ik weet het niet		10%
	Waarschijnlijk wel		43%
	Zeker wel		25%
Elementen van zelfstudie			
	▪ Data en deadlines		94%
	▪ Online leerinstrumenten		76%
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		74%
	▪ Ondersteuning en begeleiding		70%
	▪ Aantal contactmomenten		49%
	▪ Werkervaring		31%
6. VORMING			
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		59%
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		35%
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		33%
	▪ Vormingssessie rond studieplanning		33%
	▪ Studieloopbaanbegeleiding		33%

3.4.2 Suggesties en opmerkingen rechten

Bij de rechten zijn er vooral klachten over de werkdruk en dit naar aanleiding van de vele papers die gemaakt moeten worden. De inleverdata zijn niet gespreid en er is blijkbaar niet afgesproken tussen de diverse docenten.

Een betere planning, vanaf het begin gekend, het op tijd ter beschikking zijn van het studiemateriaal en een betere spreiding van de werkdruk is hier dan ook de meest voorkomende bemerking.

Verder zijn er hier toch ook heel wat verzuchtingen over de 'notities'. Blijkbaar kunnen sommige cursussen enkel gestudeerd worden als ze aangevuld worden met de persoonlijke notities van de student. En een werkstudent kan niet garanderen dat hij altijd in de les kan zijn. Dus er is vraag naar 'volledige' syllabi.

"Cursussen dienen volledig te zijn: het is een zinloze bezigheid van avondstudenten te verwachten dat ze altijd aanwezig zijn en notities nemen, wat een vorm van dictee is en geen vorm van zelfstandig begeleid leren".

Bij die volledige syllabi horen eventueel ook opgenomen hoorcolleges, aanvullende woordenlijsten enz. Examenvragen over de hele stof blijken ook een stimulans om de leerstof te verwerken.

Op praktisch vlak komen ook hier de klachten naar boven over de parking, de openingsuren bibliotheek, Acco en cursusdienst.

Maar er zijn oplossingen:

"Binnen de vakgroep sociaal recht zijn de profs zo vriendelijk om zelf hun cursusexemplaren op te pikken en ze mee te brengen naar hun eerste lessessie of wordt een verkoop van de (wet)boeken georganiseerd door prof en uitgever tijdens de pauze van de les. Pluim hiervoor: daardoor hebben we het nodige materiaal allemaal en tijdig ter beschikking!"

Ook pleit men ervoor om examens 's avonds te mogen afleggen, overdag is dit door de werksituatie soms onmogelijk.

Maar toch ook: " Het studentensecretariaat van de manama fiscaal recht verricht uitstekend werk om de werkstudenten zoveel mogelijk te ondersteunen".

3.5 FACULTEIT TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

De faculteit TEW stopte in 2005 met haar avondopleiding. De faculteit heeft op dit moment geen expliciet aanbod voor werkende studenten. Toch zijn er nog 16 respondenten.

De studenten van deze faculteit die de vragenlijst hebben beantwoord, komen uit verschillende richtingen: TEW (bedrijfskunde en economisch beleid), handelsingenieur, cultuurmanagement, sociaal-economische wetenschappen en maritieme wetenschappen. De resultaten voor deze faculteit worden in één tabel besproken. Opvallend is het aantal jonge werkstudenten: meer dan de helft is geboren na 1980. Verder volgt niemand uit het TSO of BSO deze opleiding. 44% werkt halftijds of minder. Slechts 13% werkt voltijds en studeert voltijds. De meeste studenten werken deeltijds en studeren voltijds (50%). Het is mogelijk dat hier toch een aantal jobstudenten hebben geantwoord.

3.5.1 Overzichtstabel Faculteit TEW

FACULTEIT TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			5% (n=16)
Leeftijd			
	< 1980		19%
	1981 - 1985		56%
	1986 - 1990		25%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs	ASO		100%
Diploma hoger onderwijs (n=10)	Academische kandidatuur	bachelor (of	67%
	Licentiaat/master		33%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep	Bediende		56%
	Zelfstandige		19%
	Andere		25%
Tewerkstellingspercentage	Voltijds		38%
	> 50%		19%
	50% + < 50%		44%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
		Tewerkstelling	
		Voltijds	Deeltijds
Voltijds diplomacontract		13%	50%
Deeltijds diplomacontract			
+ creditcontract ⁹		19%	6%
Examencontract		6%	6%
			12%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		0%
	Waarschijnlijk niet		19%
	Ik weet het niet		6%
	Waarschijnlijk wel		50%
	Zeker wel		25%
Elementen van zelfstudie			
▪ Data en deadlines			100%
▪ Structuur en lay-out studiemateriaal			81%
▪ Online leerinstrumenten			75%
▪ Ondersteuning en begeleiding			69%
▪ Aantal contactmomenten			43%
▪ Werkervaring			25%
6. VORMING			
▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik			38%
▪ Vormingssessie rond PC-vaardigheden			31%
▪ Studieloopbaanbegeleiding			31%
▪ Vormingssessie rond studievaardigheden			25%

⁹ 1 student combineert een voltijds diplomacontract en een creditcontract.

3.5.2 Suggesties en opmerkingen TEW

Er vallen geen specifieke opmerkingen of suggesties op. Wel reageren er nog enkele studenten die in het avondonderwijs systeem (gestopt in 2005) begonnen zijn. Zij studeren nu als examencontractstudent en vinden vaak veel onbegrip bij de betrokken docenten. Het is voor hen moeilijk om de volledige leerstof vast te krijgen, examenperiodes worden te rigide vastgelegd, zij kunnen geen gebruik maken van de fietsenstalling enz.

3.6 INSTITUUT VOOR ONDERWIJS- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN

Veruit het grootste aantal werkstudenten in dit instituut volgt de opleiding opleidings- en onderwijswetenschappen (34). Ook de specifieke lerarenopleiding (15), Informatie- en bibliotheekwetenschap (5) en onderwijsmanagement (1) zijn vertegenwoordigd.

Hierna wordt opleidings- en onderwijswetenschappen (OOW) besproken, een opleiding die afgestemd is op de situatie van werkstudenten en ook de specifieke lerarenopleiding.

In de opleiding OOW is meer dan de helft van de studenten geboren voor 1975, wat boven het gemiddelde ligt. Ook hier heeft een relatief groot aandeel van studenten een secundair diploma van technisch of beroepsonderwijs. 82% van de studenten werkt voltijds, dat is opvallend meer dan gemiddeld. 68% van hen is tewerkgesteld in het onderwijs. Het aandeel voltijds werkenden en voltijds studerenden is groter dan gemiddeld (38% t.o.v. 25%). De meeste combineren echter een voltijdse baan met een deeltijdse studie (44%).

Wat betreft de specifieke lerarenopleiding lijkt het normaal dat de studenten vrij jong zijn. 57% is geboren na 1980. De meeste combineren een voltijdse baan met een voltijdse studie, wat normaal lijkt voor deze opleiding.

3.6.1 Overzichtstabel opleiding opleidings- en onderwijs-wetenschappen

IOIW: OPLEIDINGS- EN ONDERWIJSWETENSCHAPPEN			
1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			11,2% (n=34)
Leeftijd	< 1970		41%
	1971 - 1975		12%
	1976 - 1985		47%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs	ASO		82%
	TSO		15%
	Andere		3%
Diploma hoger onderwijs (n=34)	Professionele bachelor		88%
	Andere		12%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep	Onderwijs		68%
	Bediende		18%
	Andere		14%
Tewerkstellingspercentage	Voltijds		82%
	50%		15%
	< 50%		3%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
	Tewerkstelling		
	Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract	38%	9%	47%
Deeltijds diplomacontract ¹⁰			
+ creditcontract	44%	9%	53%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		0%
	Waarschijnlijk niet		12%
	Ik weet het niet		3%
	Waarschijnlijk wel		24%
	Zeker wel		62%
Elementen van zelfstudie			
	▪ Data en deadlines		100%
	▪ Ondersteuning en begeleiding		100%
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		100%
	▪ Online leerinstrumenten		97%
	▪ Aantal contactmomenten		85%
	▪ Werkervaring		53%
6. VORMING			
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		62%
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		52%
	▪ Vormingssessie rond studievaardigheden		32%
	▪ Vormingssessie rond PC-vaardigheden		29%
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		26%

¹⁰ 1 student combineert een voltijds diplomacontract en een deeltijds diplomacontract.

3.6.2 Suggesties en opmerkingen opleidings- en onderwijs-wetenschappen

Naast de algemene opmerkingen over het studiemateriaal en de planning kwam hier toch een grote verzuchting naar boven over het anders omgaan met groepswork. Groepswork wordt ervaren als tijdverspilling, zeker voor mensen die al werken en meestal goed weten hoe er in een team gewerkt moet worden. Gewoon al het afspraken maken met elkaar, momenten vinden waarop kan samengewerkt worden enz. wordt ervaren als tijdverlies. Ook discussiefora, wiki's en chatbox zijn geen vervanging van groepswork als men de mensen niet kent.

Een genuanceerde opmerking van een student:

"Ik denk dat O.O.W. al ontzettend goed afgestemd is op werkende studenten. De meeste hebben al enkele jaren werkervaring. Aangezien O.O.W. een zeer jonge richting is, zijn er uiteraard nog wat kinderziektes, maar ik ben ervan overtuigd dat men er zich van bewust is en dat men er in de toekomst rekening mee zal houden. Groepswork is ontzettend leerrijk en een bijzonder interessante werkform, maar men moet er toch ook opletten dat "niet alles" via groepswork moet gebeuren."

In deze opleiding pleit een student om het studeren in juli en augustus mogelijk te maken om een voorsprong te nemen.

3.6.3 Overzichtstabel specifieke lerarenopleiding

IOIW: SPECIFIEKE LERARENOPLEIDING

1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			5% (n=15)
Leeftijd			
	< 1980		43%
	1981 - 1985		57%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs	ASO		100%
Diploma hoger onderwijs (n=15)	Licentiaat/master		93%
	Andere		7%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep	Onderwijs		47%
	Bediende		20%
	Ambtenaar		20%
	Andere		13%
Tewerkstellingspercentage	Voltijds		60%
	> 50%		20%
	50% + < 50%		20%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
	Tewerkstelling		
	Voltijds	Deeltijds	
Voltijds diplomacontract	36%	29%	65%
Deeltijds diplomacontract			
+ creditcontract	21%	14%	35%
4. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		7%
	Waarschijnlijk niet		7%
	Ik weet het niet		7%
	Waarschijnlijk wel		47%
	Zeker wel		33%
Elementen van zelfstudie			
▪ Data en deadlines			100%
▪ Ondersteuning en begeleiding			93%
▪ Aantal contactmomenten			87%
▪ Structuur en lay-out studiemateriaal			73%
▪ Online leerinstrumenten			73%
▪ Werkervaring			53%
5. VORMING			
▪ Groepsbegeleiding relaxatie			27%
▪ Vormingssessie rond PC-vaardigheden			20%
▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding			20%

3.6.4 Suggesties en opmerkingen specifieke lerarenopleiding

De opmerkingen sluiten aan bij de algemene opmerkingen. Eén student maakte een bedenking over de gehanteerde portfolio's. Hij/zij had liever iets meer theorie en minder 'reflectie'.

Iemand vroeg naar meer avondopening van de bibliotheek.

3.7 FACULTEITEN WETENSCHAPPEN EN FBD

De faculteiten Wetenschappen en FBD hebben relatief weinig werkstudenten. Zij hebben dan ook geen avondprogramma gekend zoals dat voor faculteiten in de humane wetenschappen wel het geval is/was. De resultaten voor beide faculteiten wordt dan ook in één tabel besproken. We zien hier slechts een heel klein aantal voltijds werkenden en voltijds studerenden (5%). De meesten combineren een deeltijdse baan met voltijdse studies, Misschien geldt hier hetzelfde als voor de faculteit TEW: toch jobstudenten in het databestand?

3.7.1 Overzichtstabel faculteit Wetenschappen en faculteit FBD

FACULTEIT WETENSCHAPPEN + FACULTEIT FARMACEUTISCHE, BIOMEDISCHE EN DIERGENEESKUNDIGE WETENSCHAPPEN			
1. WERKSTUDENTEN			
Aantal			7% (n=21)
Leeftijd			
	< 1980		45%
	1981 - 1990		40%
	1986 - 1990		15%
2. VOOROPLEIDING			
Diploma secundair onderwijs			
	ASO		52%
	TSO		29%
	Andere		19%
Diploma hoger onderwijs (n=15)			
	Professionele bachelor		47%
	Academische bachelor (+ kandidatuur)		20%
	Licentiaat/master		33%
3. PROFESSIONELE SITUATIE			
Beroep			
	Bediende		48%
	Arbeider		14%
	Zelfstandige		10%
	Andere		28%
Tewerkstellingspercentage			
	Voltijds		24%
	> 50%		33%
4. COMBINATIE WERKEN EN STUDEREN			
		Tewerkstelling	
		Voltijds	Deeltijds
Voltijds diplomacontract		5%	52%
Deeltijds diplomacontract			
+ creditcontract		10%	18%
Examencontract		10%	5%
			15%
5. ZELFSTUDIE			
Zou u voor zelfstudie met beperkte contacturen kiezen?			
	Zeker niet		5%
	Waarschijnlijk niet		33%
	Ik weet het niet		14%
	Waarschijnlijk wel		29%
	Zeker wel		19%
Elementen van zelfstudie			
	▪ Data en deadlines		95%
	▪ Structuur en lay-out studiemateriaal		91%
	▪ Ondersteuning en begeleiding		91%
	▪ Online leerinstrumenten		86%
	▪ Aantal contactmomenten		57%
	▪ Werkervaring		35%
6. VORMING			
	▪ Vormingssessie rond PC-vaardigheden		43%
	▪ Vormingssessie rond bibliotheekgebruik		38%
	▪ Vormingssessie rond passief academisch Engels		32%
	▪ Individuele studievaardigheidsbegeleiding		27%

3.7.2 Suggesties en opmerkingen Wetenschappen en FBD

Dit zijn waarschijnlijk de 'verborgen' werkstudenten. Hier is de vraag naar 'volledig' studiemateriaal, op tijd, met een goede planning zeer groot. Men vraagt ook 'goede voorbeelden' van werkjes, besprekingen enz. Men vraagt vooral om op tijd (in het begin van het academiejaar) de planning van de practica te kennen. Die kan men immers het minste missen.

Men vraagt ook dat de bibliotheek op Campus Middelheim langer open zou zijn.

4. Besluit

“De” werkstudent aan de Universiteit Antwerpen bestaat niet. Door verschillen in achtergrond, persoonlijke kenmerken en studiekeuze is deze groep meer heterogeen in vergelijking met de dagstudenten.

Vanuit ervaring binnen Centrum WeST en de voorafgaande onderwijsontwikkelingsprojecten, blijkt dat de combinatie van werken en studeren niet vanzelfsprekend is en dat het zoeken naar een balans niet altijd vlekkeloos verloopt. Om mensen die in deze “levenslang leren” samenleving een studie aanvatten op latere leeftijd te ondersteunen bij hun studie werd Centrum WeST opgericht. In functie van het optimaliseren van de werking van dit centrum en om tegemoet te komen aan de problemen en vragen die bij deze doelgroep leven, werd deze enquête opgesteld. Op die manier wordt een algemeen beeld verkregen van het profiel van de werkstudenten maar ook van de behoeften en verwachtingen die aanwezig zijn. De ondersteuning van docenten bij het afstemmen van hun studiemateriaal op “blended learning” is een belangrijke taak van Centrum WeST en in deze enquête werd dan ook gepeild naar de interesses van studenten hierin. De mate van waardering over enkele elementen die deze onderwijsvorm kan bevatten, is richtinggevend bij het verder ontwikkelen van dergelijk cursusmateriaal. Een tweede belangrijke opdracht is de ondersteuning van studenten, zowel op het gebied van praktische vragen als van studiebegeleiding. Voor de dagstudenten worden heel wat van dergelijke begeleidingssessies georganiseerd. Om dit aanbod af te stemmen op de specifieke achtergrond en behoeften van deze studenten, werd nagegaan welke sessies zij interessant zouden vinden. Op basis hiervan wordt dan een concreet aanbod uitgewerkt in samenwerking met de instanties die deze sessies organiseren.

Als afsluiter een student die het volgens ons helemaal heeft begrepen:

"In het kader van levensbreed en levenslang leren ben ik ervan overtuigd dat er in de toekomst meer werkende mensen "verplicht" zullen zijn om opnieuw te gaan studeren. Vandaar dat de oprichting van WeST zeer belangrijk is en dat het uitbouwen van een accurate en flexibele dienstverlening zeer belangrijk is. Ik kan uw initiatief dan enkel maar zeer veel succes toewensen."

5. Bijlage

ENQUÊTE WERKSTUDENTEN 2008

Beste student,

Welkom bij de enquête voor werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen.

De aanleiding van deze enquête is de opstart van Centrum WeST, het centrum voor werken en studeren aan de UA. Omdat de combinatie van werken en studeren heel wat inspanningen vraagt, wil Centrum WeST deze studenten ondersteunen en begeleiden. U vindt meer informatie op www.ua.ac.be/west.

Deze enquête richt zich dus uitsluitend tot de werkstudenten aan de UA. Onder werkstudenten verstaan we studenten die hun studies combineren met een job. Het gaat echter niet om vakantiewerk of een studentenjob.

Bent u een werkstudent zoals net beschreven, dan willen we u vragen om deze enquête in te vullen, wat slechts 10 minuten in beslag zal nemen.

Uiteraard kan de enquête anoniem ingevuld worden, wil u echter kans maken op één van de 10 waardebonnen van €35, vul dan aan het einde uw gegevens in. U vindt hier [een overzicht van de aanvaardingspunten](#).

U kan ook uw e-mailadres opgeven om zo de nieuwsbrief van Centrum WeST te ontvangen.

Hartelijk bedankt voor het invullen van deze enquête en indien u vragen of opmerkingen hebt, kan u altijd terecht bij centrumwest@ua.ac.be.

Met vriendelijke groet,

Centrum WeST

1. Persoonlijke gegevens

1.1 Geslacht

- Man
- Vrouw

1.2 Geboortejaar

2. Vroegere studies

2.1 Welke studierichting volgde u in het laatste jaar secundair onderwijs?

- ASO
- TSO
- BSO
- KSO
- Andere

2.2 Hebt u een diploma hoger onderwijs?

- Ja
- Nee

2.3 Indien ja, welk diploma hoger onderwijs hebt u?

3. Huidige studies

3.1 Aan welke faculteit studeert u momenteel?

- Geneeskunde
- Letteren & Wijsbegeerte
- Politieke en Sociale Wetenschappen
- Rechten
- Toegepaste Economische Wetenschappen
- Wetenschappen

- Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen
- Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen

3.2 In welk opleidingsjaar zit u nu? (Indien u een geïndividualiseerd traject volgt, gelieve alle jaren aan te duiden)

- 1ste bachelor
- 2de bachelor
- 3de bachelor
- 1ste master
- 2de master
- Schakelprogramma
- Verkorte bachelor
- 1ste arts
- 2de arts
- 3de arts
- 4de arts
- Manama
- Andere

3.3 Welke opleiding binnen de faculteit volgt u?

3.4 Bent u avondstudent?

- Ja
- Nee

3.5 Met welk contract studeert u?

Diplomacontract: dit vervangt de oude "reguliere inschrijving", u hebt zich ingeschreven voor een bepaald programma

Creditcontract: u neemt deel aan de onderwijsactiviteiten van één of meerdere opleidingsonderdelen, u bent niet gebonden aan het curriculum van een bepaald programma

Examencontract: u legt voor de opleidingsonderdelen waarvoor u bent ingeschreven examen af maar u volgt geen colleges

- Voltijds diplomacontract
- Deeltijds diplomacontract
- Creditcontract
- Examencontract

4. Werken en studeren

4.1 Wat is uw huidige beroepsfunctie?

- Bediende
- Arbeider
- Werkzoekende
- Kaderlid
- (Brug)gepensioneerd
- Zelfstandige
- Huisman/huisvrouw
- Vrij beroep
- Ambtenaar
- Onderwijs
- Andere

4.2 Wat is uw tewerkstellingspercentage?

- Voltijds
- > 50%
- 50%
- < 50%

5. Zelfstudie met beperkte contacturen

Werken en studeren is vaak een moeilijke combinatie. Zelfstudie met een beperkt aantal contactmomenten kan hierop een antwoord zijn. U bepaalt grotendeels zelf wanneer en waar u studeert. De contactmomenten bestaan hoofdzakelijk uit responsiecolleges.

5.1 Zou u voor deze onderwijsvorm kiezen?

- Zeker niet
- Waarschijnlijk niet
- Ik weet het niet
- Waarschijnlijk wel
- Zeker wel

5.2 Welk van onderstaande elementen vindt u daarbij belangrijk?

- Totaal onbelangrijk
 - Vrij onbelangrijk
 - Neutraal
 - Vrij belangrijk
 - Heel belangrijk
-
- Een beperkt aantal contactmomenten (vb. 1/5 van de contacturen voor dagstudenten) in de vorm van responsie- of discussiecolleges.
 - De structuur en de lay-out van het studiemateriaal is aangepast aan zelfstudie.
 - Er wordt intensief gebruik gemaakt van online leerinstrumenten (e-mail, discussieruimte, Blackboard, ...).
 - Er zijn specifieke vormen van ondersteuning en begeleiding (e-mail, forum, begeleiding tijdens de contactmomenten, mentoren, ...).
 - Data en deadlines worden vanaf het begin van de cursus meegegeven zodat u uw studie optimaal kan plannen.
 - Uw werkervaring moet in de mate van het mogelijke aan bod komen in de cursus.

5.3 Welke momenten genieten uw voorkeur voor de contactmomenten?

	Voormiddag	Namiddag	Avond
Maandag	☐	☐	☐
Dinsdag	☐	☐	☐
Woensdag	☐	☐	☐
Donderdag	☐	☐	☐
Vrijdag	☐	☐	☐
Zaterdag	☐	☐	☐

5.4 Hebt u suggesties om de uitwerking van de cursus beter af te stemmen op de situatie van een werkstudent?

6. Coaching en begeleiding

Naast de vakinhoudelijke begeleiding kunnen studenten ondersteund worden door individuele begeleiding, groepsbegeleiding, training, vormingsessies, ...

6.1 Zou u volgende vormen van begeleiding of vorming volgen?

- Zeker niet
- Waarschijnlijk niet
- Ik weet het niet
- Waarschijnlijk wel
- Zeker wel

- Individuele psychosociale begeleiding
- Studieloopbaanbegeleiding
- Individuele studievaardigheidsbegeleiding
- Groepsbegeleiding rond uitstelgedrag
- Groepsbegeleiding rond faalangst
- Groepsbegeleiding rond relaxatie
- Vormingssessie rond PC-vaardigheden
- Vormingssessie rond studievaardigheden
- Vormingssessie rond bibliotheekgebruik
- Vormingssessie rond studieplanning
- Vormingssessie rond passief academisch Engels (het lezen en begrijpen van wetenschappelijke literatuur in het Engels)
- Zou u gebruik maken van online studie-instrumenten? (vb. studiewijzer, studieplanner, online tips, enz.)

6.2 Indien u begeleiding zou volgen, welke dagen en momenten genieten dan uw voorkeur?

	Voormiddag	Namiddag	Avond
Maandag	☐	☐	☐
Dinsdag	☐	☐	☐
Woensdag	☐	☐	☐
Donderdag	☐	☐	☐
Vrijdag	☐	☐	☐
Zaterdag	☐	☐	☐

6.3 Zou u groepsbegeleiding volgen in gemengde groepen met dagstudenten?

- Liever niet
- Neutraal
- Liever wel

7. Praktische voorzieningen

7.1 Op welke campus studeert u?

- Stadscampus
- Campus Drie Eiken
- Campus Middelheim
- Campus Groenenborger

7.2 In welke mate bent u tevreden over volgende voorzieningen?

- Helemaal niet tevreden
 - Niet tevreden
 - Neutraal
 - Tevreden
 - Zeer tevreden
 - Niet van toepassing
-
- De bereikbaarheid van de campussen
 - De openingsuren van de bibliotheek
 - De openingsuren van de cursusdienst
 - De openingsuren van Universitas (Stadscampus)
 - De openingsuren van Acco (Stadscampus)
 - Computerfaciliteiten op de campus
 - De studielandschappen op de campus
 - De boek- en tijdschriftcollectie in de bibliotheek
 - Fietsstallingen
 - Parking
 - Toiletten
 - Drank- en snoepautomaten
 - Eetvoorzieningen
 - De UA-website
 - De veiligheid op en rond de campus

7.3 Op welke universitaire diensten hebt u al beroep gedaan?

- Ombudspersoon binnen de faculteit
- Dienst voor studieadvies- en studentenbegeleiding
- Studentensecretariaat
- Cursusdienst
- Bibliotheek
- Sociale dienst

8. Varia

8.1 Hebt u nog bedenkingen, vragen, opmerkingen, ... dan kan u die hier kwijt.

9. Waardebon en nieuwsbrief

9.1 Indien u kans wil maken op één van de 10 waardebonnen ter waarde van €35, vul dan hier volgende gegevens in (deze worden enkel gebruikt om de waardebonnen op te sturen):

- Naam en voornaam
- Adres
- E-mailadres

9.2 Indien u zich wil abonneren op de nieuwsbrief van Centrum WeST, vul dan hier uw e-mailadres in.